

Etelä-Suomi osaamiskeskus

Klaus Ranta. Laura Yliruka

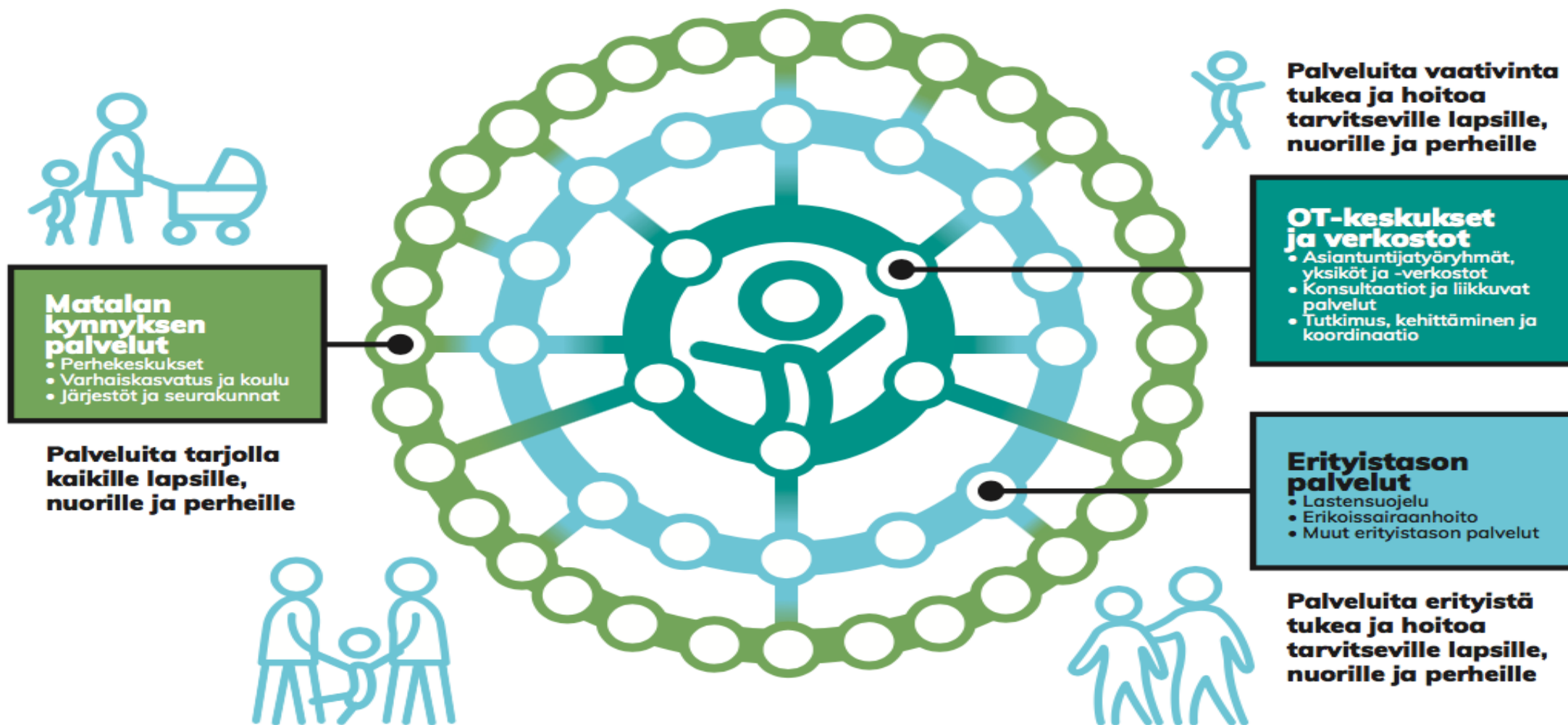
8.4.2019

OT-keskus

Vaativinta osaamista lasten, nuorten ja perheiden palveluissa

Osaamis- ja tukikeskus muodostaa vahvan tukiverkon lapsille, nuorille ja perheille erityisen vaativissa tilanteissa yhdessä perus- ja erityistason palveluiden kanssa.

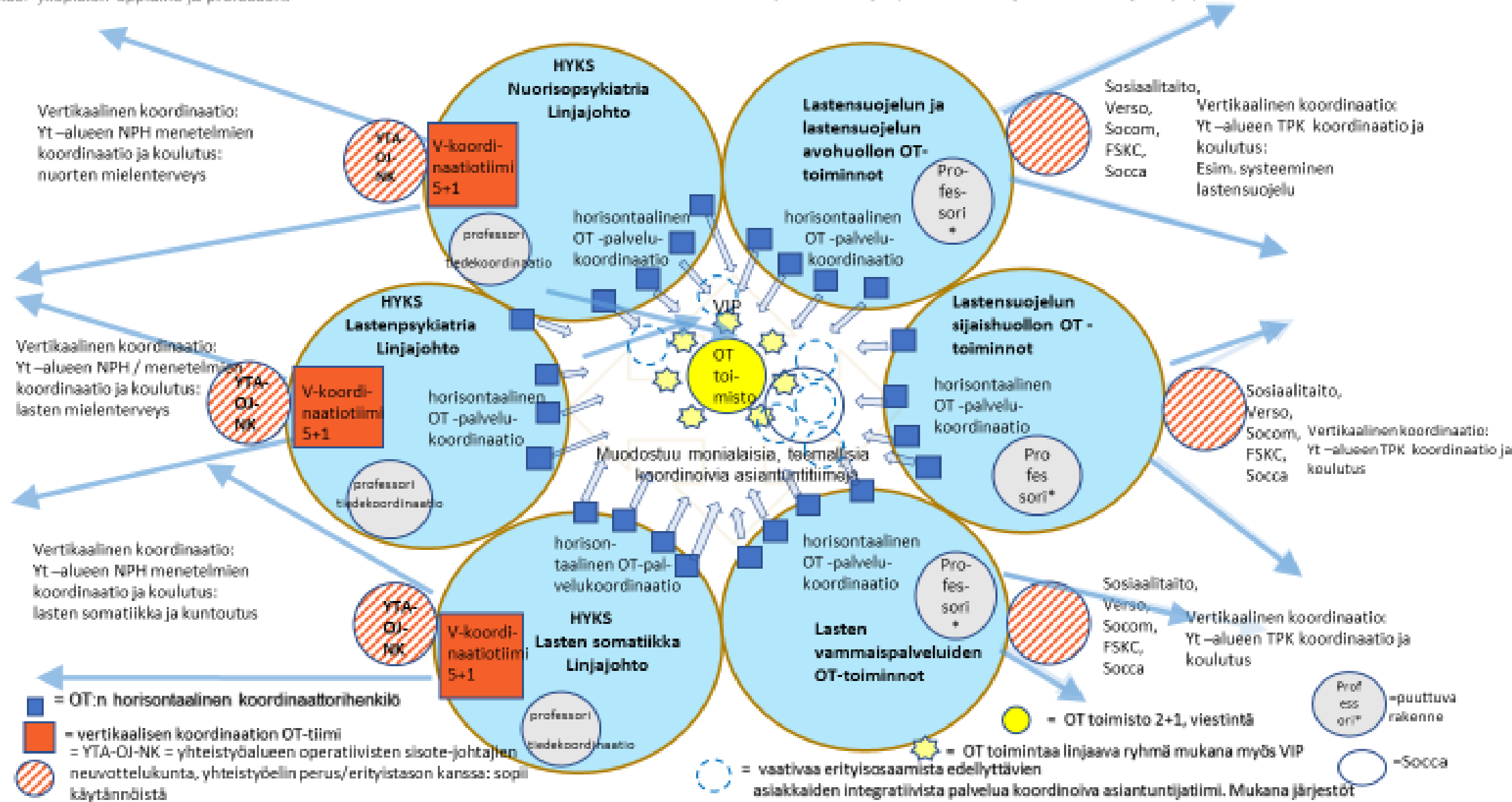
OT-keskus, Helsinki, vertikaalinen ja horisontaalinen koordinaatio

TERVEYDENHUOLLON OT-YKSIKÖT: KAIKISSA SEURAAVAT TOIMINNOT

SOSIAALIHUOLLON OT-TOIMINNOT:

1. OT-palvelut (mm. erityispoliit/osastot) ja horisontaalikoordinaatio (nimetyt asiantuntijat)
2. YT-alueen vertikaalinen OT -koordinaatio: psykososiaalisten hoitojen / kuntoutuksen ohjaus, hoitokejut
3. Kehittäminen ja tutkimus: yliopiston oppiaine ja professorit

1. OT-palvelut (mm. koulukodit, hybridilaitos) ja horisontaalikoordinaatio (nimetyt asiantuntijat)
2. YT-alueen vertikaalinen OT -koordinaatio: tutkimusperusteiset käytännöt (TPK) ja integratiiviset palvelupolut
3. Kehittäminen ja tutkimus: yliopiston sosiaalityön tieteenala yms. ja professorit

Terveydenhuolto: yliopistosairaalan (HYKS) OT-yksiköt

- Keskittämisasiäsetuksen mukaisesti OT-keskuksen terveydenhuollon yksiköt asettuvat HYKS:iin
 - Lastenpsykiatria, nuorisopsykiatria, lasten somatiikka
- Asetuksen mukainen tehtävä, vertikaalinen koordinaatio palvelujen 1. prioriteetti, resursoitava
 - Alueelliset koordinaatiotiimit 3 x 6; toimivat yhdessä alueellisten neuvottelukuntien kanssa
 - Vertikaalinen koordinaatio ja ohjaus, johon liittyy tutkimus, kuten se järjestetty yo + yop-sairaala
 - Menetelmällinen ja toiminnallinen koordinaatio ja vaikuttavien interventioiden implementointi: lasten mielenterveys, nuorten mielenterveys ja lasten ja nuorten kuntoutus asetuksen mukaisesti
- Horisontaalinen koordinaatio
 - Nimitetään asiantuntijat yliopistosairaalan vastaavista yksiöistä teemallisiin ja tarvittaessa asiakaskohtaisiin asiantuntijatiimeihin: moniongelmaisten lasten, nuorten ja perheiden koordinoitu palveluntuotanto
 - Ei ensi vaiheessa resurssitarvetta
- Kustannuslaskelma: alueellisten koordinaatiotiimin perustaminen kustannusneutraalia, tuottaa jatkossa säästöä
 - Koordinoitu perustasolle viety yhden mielenterveyden EBM-menetelmän koordinaatio / suuri kaupunki + yhden maakunnan alueellisten ostopalveluterapioiden ohjaus näytön mukaiseksi: mielenterveyspalveluissa noin 992 000 eur säästövaikutus/ vuosi
 - Lasten ja nuorten somaattisen kuntoutuksen koordinaatio: säästö noin 1 milj. / vuosi
 - Kattavat alueellisen koordinaatiotiimien kustannukset j, noin 480 000 eur / tiimi / vuosi, jää hieman OT-keskuksen keskitettyyn viestintärakenteeseen. Jatkossa säästöä saatavissa enemmän
- Yliopistollisissa sairaaloissa konsensus
 - OT-tehtävien järjestämisestä ja koordinaatiotehtävien prioriteetista

Socca

Pääkaupunkiseudun
sosiaalialan osaamiskeskus

STIM.TT KOKOUS 8.4.2019

OT-tutkimuskoordinaattori,
kehittämispäällikkö Laura Yliruka

Etelä-Suomen OT-raportti –resurssit 1/2

- Etelä-Suomen OT-keskukseen ehdotetaan sijoittuvaksi kiinteästi joitakin uusia työntekijöitä.
- “Toimistoyksikkö” (3 henkilöä) vastaa OT-tiedottamisesta, raportoinnista ja palveluneuvonnasta.

Etelä-Suomen OT-raportti –resurssit

2/2

- **Sosiaalihuollon ehdotuksena** aluekoordinaatio hoidetaan sosiaalialan osaamiskeskusverkoston kautta (Sosiaalitaito, Verso, Socom, FSKC, Socca), joiden kautta koordinaatiotiimit (5). Sosiaalihuollon resurssiksi ehdotetaan 12 kaksoisvirkatyöntekijää kuntiin sekä yhteensä viisi 50 % työntekijää Etelä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksiin (Verso, FSKC, Socom, FSKC ja Socca). Soccasta käsin koordinoitaville asiantuntijatiimeille tarvitaan asiantuntijakoordinaattorit (4 henkilöä).
- Lisäksi sosiaalihuolto ehdottaa, että Helsingin yliopiston kanssa käynnistetään välittömästi neuvottelut siitä, kuinka kaksoisvirkaprofessuurit saadaan perustettua toiminnan yhteyteen.
- Resursseja ehdotetaan aluksi kolmivuotiskaudeksi, jonka tulosten perusteella arvioidaan jatkotoimia.

Sosiaalihuollon toimintasektorilla OT-toiminnalla voidaan edistää ja varmistaa vaativinta palvelutasoa seuraavasti

- 1) keskittämällä vaativiin ilmiöihin/asiakastilanteisiin liittyvää ammatillista osaamista tiettyihin asiakastyön yksiköihin ja perustamalla näihin erikoissosiaalityöntekijän tehtäviä (kaksoistehtävä OT-erikoistaso)*
- 2) perustamalla monialaisia asiantuntijatiimejä (tutkijat, sisote-ammattilaiset, järjestöjen edustajat yms.)*
- 3) tekemällä monialaista ja tieteiden välistä tutkimusta OT-funktioihin kytkeytyen: sosiaalihuollon näyttöön perustuvat käytännöt, kompleksiset tapaukset, tutkimusperusteiset integratiiviset palvelupolut, ohjelmalliset tutkimuskokonaisuudet ja OT-tutkimushautomotoiminta.*
- 4) muodostamalla näistä kolmesta edellisestä kohdasta OT:n ekosysteemin.*
- 5) määrittelemällä nämä asiat osaksi YTA-alueen sopimuksia.*

Teemalliset asiantuntijatiimit

1. Vaativa eroauttaminen
2. Maahanmuuttoon, kulttuurisiin kysymyksiin tai kieleen liittyvät erityisen vaikeat ongelmatilanteet
3. Lastensuojelun vaativa sijaishuolto
4. Päihteitä vakavasti käyttävien nuorten hoito ja tuki (yhteislaitos)
5. Lasten vaativat vammaispalvelut

Asiantuntijatiimit toimivat yhteen niin, että kompleksisissa tilanteissa jäsenistä voidaan koota case-kohtaisia tiimejä.

OT-toiminnan pilotointia
vuonna 2019 – Etelä-Suomi

OT-keskukset

- Tulevien OT-keskusten tehtävänä on mm. rakentaa tutkimusperusteisia integratiivisia (sisote) palvelupolkuja - ja toimintamalleja lastensuojeluun.
 - Asiakasryhmäksi on tunnistettu mm. lapset ja nuoret, joiden perhe ei ole tullut autetuksi erityistason palveluja tehostamalla tai joilla huono-osaisuus on muodostunut ylisukupolviseksi kierteeksi.
 - Etelä-Suomen OT-keskuksen tutkimukselliseksi tehtäväalueeksi on esitetty ylisukupolvisen huono-osaisuuden katkaisua. (Lasten, nuorten ja perheiden osaamistukikeskukset STM 2019:30)
- Etelä-Suomen OT-keskustoiminnan kokeilua ennen varsinaista toiminnan käynnistämistä.

Kehittämis- ja tutkimushanke (2019->) Luonnos!

Tavoitteet:

Luodaan VIP-nuorten palvelupolku, joka perustuu sekä tutkimukseen perustuviin toimintakäytäntöihin että nuorten ja ammattilaisten kokemustietoon.

Testataan kehitettyä palvelupolkua.

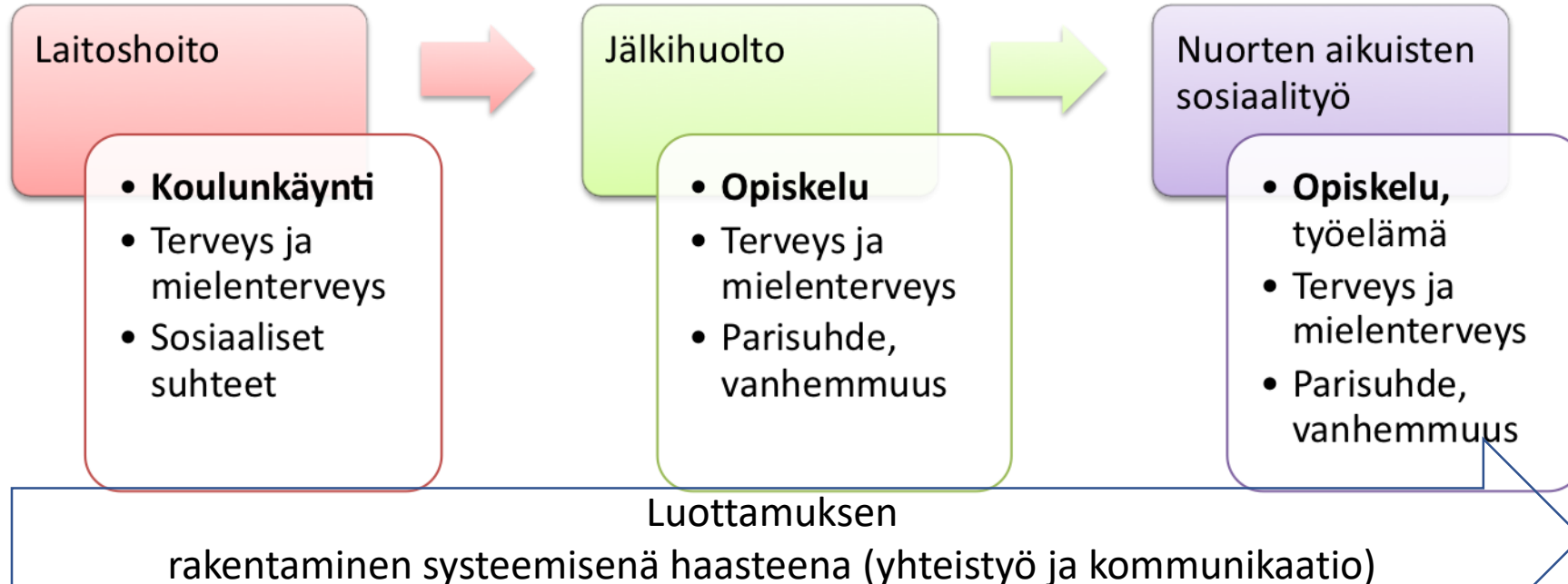
Yhteistyössä:

- Mukana sosiaalityön osalta laitoshoido, jälkihuolto ja aikuissosiaalityö.
- Erityisesti koulun käynnin turvaamisen ja nuoren siirtymien näkökulma (miten esim. nuorten aikuisten sosiaalityössä tunnistetaan VIP-nuoret)
- Yhteistyökumppanit: kiinnostuneet kunnat, HUS, THL, Osallisuuden aika, VIP-verkosto, järjestöt.

VIP-nuoren tutkimusperusteinen palvelupolku

Miten sijaishuollon ja jälkihuollon sosiaalityössä voidaan tukea nuorta ja erityisesti koulunkäyntiä?

Miten VIP-nuori tunnistetaan, jotta hän saa tarvittavan tuen?
(1.4. lukien jälkihuolto 25v. saakka)

Miten tuetaan VIP-nuorten vanhemmuutta? Ylisukupolvisen huono-osaisuuden katkaisun tehtävä

Sivistystoimi / VIP verkosto

- VIP-verkosto: edustus OT:ta ohjaavaan tiimiin
- Tärkeä rooli mm.
 - horisontaalinen koordinaatio
 - moniammatillinen verkostoituminen myös vertikaalisessa
 - Opetuksen erityistehtävät, koulukodit
- Uudet ilmiöt, moniongelmaiset mm.
 - Koulupudokkaat
 - Vaativan opetuksen turvaaminen moniongelmaisille
 - Tehtävät tarkentuvat